

KASTRÁCIA PSOV/SUČIEK

Kastrácia znamená odstránenie pohlavných žliaz. U psíka to znamená odstránenie semenníkov. U sučky sa vykonáva ovariektómia alebo ovariohysterektómia (to znamená odstránenie len vaječníkov alebo odstránenie vaječníkov a maternice).

PREČO KASTROVAŤ PSY/SUČKY?

PSY

Psy môžu mať tendenciu utekať majiteľom, túlať sa a hľadať sučky v období hárania, čím sa zvyšuje riziko straty psíka alebo sa môže stať obeťou dopravnej nehody. Nekastrovaných psov môže prejavovať agresívne správanie voči ostatným psom, ktoré vzrastá s vekom psa, pričom kastrácia toto správanie obmedzuje. Kastráciou predchádzame nádorovým ochoreniam semenníkov a prostaty a hyperestrogenizmu (nadprodukcia samičích pohlavných hormónov). U niektorých nekastrovaných psov sa prejavuje sexuálne správanie voči ľuďom alebo predmetom, čo môže spôsobovať poranenie psíka a nepríjemné situácie. Kastrácia tieto problémy obyčajne výrazne znižuje, dokonca môžu úplne vymiznúť už o pár týždňov po kastrácii.

SUČKY

Sučky vo všeobecnosti hárajú dvakrát ročne. V tomto období sú veľmi atraktívne pre psov, kedy dochádza aj k samotnému vyhľadávaniu psov, úteky, neposlušnosť a podobne. Žiaľ, tiež sa môžu stať z týchto dôvodov obeťou dopravnej nehody. Sučka má opuchnuté vonkajšie rodidlá a krváca. Neplánovaná gravidita je už samotná veľkým problémom, vzniká problém, čo s neplánovaným potomstvom. Starostlivosť o mláďatá je náročná. Pes sa môže nakaziť pohlavnými chorobami – herpesvírus, chlamýdie a podobne. Nekastrované sučky môžu trpieť tzv. falošnou graviditou. Po hárani sa sučka správa ako keby mala šteniatka, stavia si hniezdo, opatruje hračky a v mliečnej žľaze sa tvorí mlieko, ktoré nie je odsávané šteniatkami a môže dôjsť k ťažkým zápalom mliečnej žľazy. Pyometra (hnisavý zápal maternice) sa vyvinie u 25% nekastrovaných súk. Je to život ohrozujúca diagnóza, lieči sa chirurgicky. Aj pri najlepšej okamžitej veterinárnej starostlivosti je štatisticky úmrtnosť vysoká. Ďalším možným rizikom sú cysty na vaječníkoch, hyperestrogenizmus (nadprodukcia samičích pohlavných hormónov), ktorých následkom môže dôjsť k poškodeniu kostnej drene a úhynu pacienta. Nádorové ochorenie mliečnej žľazy sa vyvinie u približne 40% nekastrovaných súk, hrozí metastatický proces do vnútorných orgánov ako sú

plúca, obličky, pečeň a slezina. Je preukázané, že keď sa vykoná kastrácia pred prvým háraním zníži sa výskyt nádorového ochorenia mliečnej žľazy až o 80 %, pri každom ďalšom hormonálnom cykle sa toto riziko výrazne zvyšuje.

EXISTUJÚ NEJAKÉ PROBLÉMY SPOJENÉ S KASTRÁCIOU Psov/SUČIEK?

Existuje všeobecné riziko spojené s celkovou anestéziou, čo je prípad každého pracoviska vykonávajúceho chirurgické úkony. Celosvetový priemer úmrtí pri kastráciách je len 0,1%. Čím mladšie zvieraťko podstúpi chirurgický zákrok, tým je operácia a zotavovanie jednoduchšie a rýchlejšie.

Obezita je multifaktorálny problém, kastrácia sama o sebe nie je príčinou obezity. Kastrované psy potrebujú vo všeobecnosti menej kalórií. Preto odporúčame zabezpečiť dostatok pohybu, upraviť kŕmnu dávku alebo podávať potravu pre kastrované psy, napr. Royal Canin male/female Neutered. Tým sa zabezpečí optimálna hmotnosť.

Inkontinencia moču (nechcený samovoľný únik moču) je problém, ktorý sa môže vyvinúť u sučiek veľkých plemien po kastrácii a to najmä s pribúdajúcim vekom. S týmto problémom sa ale v praxi stretávame len sporadicky a ak nastane, rieši sa formou podávania medikamentov, ktoré vo všeobecnosti nijak neohrozujú zdravotný stav pacienta. Sporadicky sa môže objaviť problém s kvalitou srsti, a to najmä u dlhosrstých plemien.

Existuje mnoho mýtov spojených s kastráciou zvierat, ktorých tradovanie nemá konca, ale všetky odborné štúdie ich vyvracajú. Povaha zvieraťa po kastrácii neprejde zásadou zmenou. Zviera nemá sexuálnu identitu, kastráciou neutrpí emocionálnu krízu ani krízu identity. Neexistuje racionálny dôvod, aby mala sučka aspoň raz šteniatka. Nebude sa cítiť „matersky“. Netreba čakať ani na prvé háranie. Naopak.

AKO TO FUNGUJE V ANIME

Nikto nemá rád predstavu, že jeho zvieraťko ide podstúpiť chirurgický zákrok. Nemusíte byť príliš úzkostliví. Súčasná veterinárna medicína a chirurgia zaznamenáva výrazné pokroky. Diagnostika, anestézia, monitoring a chirurgické techniky sa zdokonalili na úroveň ľudskej medicíny a pomáhajú zaistiť uzdravenie vášho zvieraťa. Chirurgické zákroky sú vykonané za najprísnejších sterilných podmienok.

TESTOVANIE PRED CHIRURGICKÝM ZÁKROKOM

Prvým krokom by mala byť návšteva u veterinárneho lekára, ktorý psíka/sučku klinicky vyšetří a zistí všeobecný zdravotný stav. Naš lekár u psíka vyšetří aj semenníky, či nie sú veľkostne alebo inak zmenené, či sú oba semenníky uložené správne v miešku. Kryptorchid má jeden alebo oba semenníky uložené v brušnej dutine alebo v triesle. U sučky je vhodný čas na chirurgický zákrok v období pohlavného klúdu. Určíme dátum zákroku, majiteľ psíka od nás dostane predoperačné inštrukcie, ktoré hovoria o tom ako má byť psík/sučka pripravený na chirurgický zákrok. Majiteľ je objednaný na príjem pacienta v určitý deň a čas tak, aby sa minimalizovalo čakanie majiteľa a stres pacienta.

Odporúčame predoperačné vyšetrenie, aby nám pomohlo odhaliť skryté problémy, ktoré nemusia byť zreteľné pri klinickom vyšetrení. Tieto testy zahŕňajú krvné testy hematológie

a biochémie a iné. Všetky abnormality zistené pri predoperačnom vyšetrení môžu vyžadovať liečbu ešte pred chirurgickým zákrokom alebo môžu znamenať zmenu použitého anestetika. Krvné testy sú dôležité najmä u starších zvierat, u ktorých je napríklad častejšie obličkové zlyhanie. Ak odhalíme abnormalitu, veterinárny lekár kontaktuje majiteľa a prediskutuje ďalšie možnosti. Predoperačné testovanie robíme niekoľko dní pred zákrokom, alebo v deň operácie.

Používame len inhalačnú anestéziu, ktorá sa aplikuje cez dýchacia trubica do priedušnice, čo sa v súčasnosti považuje za jeden z najbezpečnejších spôsobov anestézie pre zvieratá. Pre svoju bezpečnosť a kvalitu je inhalačná anestézia špeciálne prínosná pre choré, staré alebo inak oslabené zvieraťko.

Kladíme vysoký dôraz na sterilitu operačného poľa a operačnej sály. Pri rutinných zákrokoch nepodávame pacientom antibiotiká preventívne, pretože to nie je potrebné a z dôvodu stále intenzívnejšieho problému s rezistenciou baktérií voči antibiotikám všeobecne. Zvieraťko dostane lieky tlmiace bolesť.

U abdominálnych kryptorchidov a pri kastrácii sučiek ponúkame možnosť laparoskopickej kastrácie. Výhodou laparoskopickej metódy je, že je z pohľadu pacienta málo invazívna. Operačná rana tkvie len v dvoch zhruba jednocentimetrových rezoch. Pacient sa po takomto zákroku veľmi rýchlo zotavuje na rozdiel od klasickej chirurgickej metódy.

Po zákroku je pacient umiestnený do hospitalizačnej miestnosti, kde sa v klude zotavuje z anestézie, majiteľ si miláčika prevezme v popoludňajších hodinách. Na druhý deň naša sestrička telefonicky kontaktuje majiteľa, aby zistila ako sa má pacient. Ďalší deň nasleduje bezplatná pooperačná kontrola a vybratie stehov 10 až 14 dní po operácii.

NA ZVÁŽENIE

Ak vaše zvieraťko potrebuje podstúpiť anestéziu z nejakého dôvodu, je na zváženie, či by táto príležitosť nemohla byť využitá na vykonanie ďalšej inej procedúry. Ak má pacient zubný kameň a okolnosti to dovoľia, môže náš veterinárny lekár odporučiť, aby sa dentálna hygiena uskutočnila v rovnaký čas. Veľké plemená náchylné na dyspláziu môžu absolvovať vyšetrenie RTG bedrových kĺbov počas rutínnej kastrácie. Je to ideálna príležitosť na bezbolestné označenie mikročipom, ktorý pomôže identifikovať stratené zvieraťko.

KASTRÁCIA JE DOBRÁ PRE VAŠE ZVIERA:

- predlžuje život o 3-5 rokov
- eliminuje veľké množstvo zdravotných problémov, ktoré je ťažké alebo nákladné liečiť
- znižuje riziko úrazov a potýčiek
- ochráni sučku pred vysilením z nežiadúcich gravidít

KASTRÁCIA JE DOBRÁ PRE VÁS:

- zvieratá sú lepší a milší spoločníci
- nekastrované zvieratá majú častejšie problémové správanie (agresivita, úteky a pod.)
- ak máte fenu, nebudete obťažovaný nápadníkmi zo širokého okolia
- žiadne nechcené šteniatka, za ktoré ste zodpovedný